

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз
университетінің
президенті, т.ғ.д.

Н. Муслимов

«23» желтоқсан 2024 ж.

**УНИВЕРСИТЕТ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНЕ
ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ПРОФЕССОР (ДОЦЕНТ)
МӘРТЕБЕСІН БЕРУ ЕРЕЖЕСІ**

СМЖЕ 4-2-4-2023

Қызмет бабында пайдаланылатын басылым

Тараз 2024 ж.

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 Өзірлегендер:**
- Университет ректоры М.Н. Сарыбеков
 - Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар басқармасының басшысы М. М. Әбутәлипов
- 2 Келісілді:**
- Стратегия, ғылым-инновация және сыртқы байланыс жөніндегі проректоры А.Е. Кудайбергенов
 - Персоналды басқару және құжат айналымы басқармасының басшысы К.М. Сихаева
 - Заң басқармасының басшысы Е.Е. Матжанов
 - Сапа, аккредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы Б.К. Жундибаева

Университет Ректорының 12.12.2024 ж. № 07 бұйрығымен бекітілді және іске қосылды.

МАЗМҰНЫ

№		беті
1.	Қолданылу саласы	4
2.	Нормативті сілтемелер	4
3.	Атаулар, анықтамалар және қысқартулар	5
4.	Жалпы ережелер	5
5.	Қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымына үміткерлерге қойылатын талаптар	6
6.	Жауапкершілік және өкілеттілік	9
7.	Өзгерістерді енгізу тәртібі	9
8.	Келісу, сақтау және тарату Келісу парағы	9 10
9.	Танысу парағы	11
10.	Тарату парағы	12
11.	Өзгерістер енгізу парағы	13

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз университеті

Е 4-2-4-2023

Университет қызметкерлеріне қауымдастырылған
профессор (доцент) мәртебелерін беру ережесі
Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар
басқармасы

СМЖ «Ғылыми жұмыстар
және халықаралық
байланыстар»
ҮК КУ 17-2023

1. ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Бұл Ереже Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті (бұдан әрі - Университет) қауымдастырылған профессор (доцент) қызметіне қабылданған мамандардың мәртебесін айқындайды және олардың құқықтары мен міндеттерін сипаттайды.

1.2 Бұл Ереже университетте қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымына қойылатын біліктілік сипаттамасы және осы лауазымдарға ауыстыру талаптарын жүзеге асыруда негізгі құжат болып табылады.

1.3 Ереже университеттің СМЖ құжаттарының құрамына кіреді.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

2.1 Осы, қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебелерін беру ережесінде келесі нормативтік құжаттарға сілтеме жасалған:

- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №128 Бұйрығы;

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырулар енгізілген нұсқасы жаңа редакцияда ҚР 04.07.2018 №171-VI);

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 18 ақпандағы №407-IV «Ғылым туралы» Заңы;

- «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы;

- «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығы (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2020 жылғы 5 мамырдағы №182 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

- «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №726 қаулысы;

- «Медициналық-биологиялық эксперименттерді, клиникаға дейінгі (клиникалық емес) және клиникалық зерттеулерді жүргізу қағидаларын, сондай-ақ клиникаға дейінгі және клиникалық базаларға қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2018 жылғы 2 сәуірдегі №142 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің бұйрығы;

- Қазақстан Республикасы Денсаулық Сақтау министрлігі Этика бойынша орталық комиссиясының 2018 жылғы «Жергілікті этикалық комиссиялар: ұйымдастыру тәртібі және жұмыс рәсімдері. Әдістемелік ұсынымдар», 2-ші басылым;

- Университеттің «Зерттеу этикасы бойынша жергілікті комиссиясының ережесі (ЛЕК)»;

- Ғылыми атақтар (қауымдастырылған профессор (доцент), профессор лауазымын беру ережесін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №128 Бұйрығы (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 07.07.2021 №320 бұйрықтарымен өзгеріс енгізілген);

- Университет Жарғысы.

3. АТАУЛАР, АНЫҚТАМАЛАР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР

3.1 Университеттің осы ережесінде төмендегі атаулар, анықтамалар және қысқартулар қолданылады:

- **Университет** – Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті; Ереже Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университетінің қауымдастырылған профессор (доцент)-зерттеуші мәртебелерін беру ережесі;

- **ПОҚ** - профессор-оқытушы құрамы;

- **СМЖ** - Сапа менеджменті жүйесі;

- **Хирш индексі** - жарияланымдар саны мен дәйексөздер санына негізделген ғалым, ғалымдар тобы, ғылыми ұйым немесе елдің жалпы өнімділігінің ғылыми өлшемдік көрсеткіші.

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1 Осы Ереже университеттің Ғылыми кеңес мәжілісінде талқыланады және бекітіледі.

4.2 Ереженің талаптарының енгізілуіне университеттің Стратегия, ғылым-инновация және халықаралық байланыс жөніндегі проректоры және Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар басқармасы жауапты болып табылады.

4.3 Осы Ереже университеттің ғылыми-зерттеу қызметін одан әрі дамыту, жетекші қазақстандық және шетелдік ғалымдарды университетке тарту, кадрлық әлеуетті сақтау және оны жетілдіру, жаңа ғылыми мектептерді қалыптастыру мен дамыту, университеттің ПОҚ-ның педагогикалық қызметін ынталандыру және оңтайландыру мақсатында әзірленді.

4.4 Қауымдастырылған профессор (доцент) қызметіне жұмысқа қабылдау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және университеттің лауазымдарын конкурстық ауыстырудың ішкі қағидаларына конкурстық тәртіппен жүзеге асырылады.

4.5 Университет қызметкерлеріне қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесі берілген кезде, оның кафедрадағы жүктемесінің 50% немесе одан да көбі ғылыми-зерттеу жұмыстарына, 50%-ға дейін жүктеме оқытушылық жұмысқа бөлінеді.

4.6 Қауымдастырылған профессор (доцент) қызметіне конкурстық тәртіппен ғылыми қызметпен белсенді айналысатын, ғылыми мектептерді қалыптастыруға, жаңа ғылыми бағыттарды ұйымдастыруға және дамытуға ықпал ететін қазақстандық және шетелдік ғалымдар қабылдануы мүмкін.

4.7 Конкурсқа қатысу үшін өтінім мыналарды қамтиды: конкурсқа қатысуға өтінім, резюме, ғылыми-зерттеу жобасына өтінім, үміткерлерге жоғарыда көрсетілген талаптарды растайтын құжаттама портфолио (дәйексөз базасынан алынған скрин-шоттар, шетелдік басылымдардағы жарияланымдардың көшірмелері және т.б.), ғылыми дәреже, PhD дәрежесін алуды, ғылыми атақ беруді растайтын құжаттар, ғылыми еңбектер мен өнертабыстар тізімі, үміткердің біліктілігін растайтын қосымша құжаттар, ұсыным хаттар, алдыңғы жұмыс орындарынан мінездеме.

4.8 Үміткердің Хирш индексі кемінде 7 және соңғы 5 жылда Scopus немесе WoS деректер базасында индекстелетін және Q1 немесе Q2 төмен емес кемінде 10 (он) жарияланым болған жағдайда, конкурстық комиссияның шешімімен қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымына қабылдануы мүмкін.

4.9 Университетке қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымына қабылдау туралы хабарландыру стратегия, ғылым-инновация және халықаралық байланыс жөніндегі проректоры және ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар басқармасы бастамасымен жүзеге асырылады.

4.10 Қауымдастырылған профессор (доцент) қызметіне жасалған еңбек шарты негізінде шығарылған университет ректорының бұйрығымен тағайындалады.

5. ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ПРОФЕССОР (ДОЦЕНТ) ЛАУАЗЫМЫНА ҮМІТКЕРЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесі университетте толық штатта жұмыс істейтін, философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор, ғылым кандидаты, ғылым докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) атағы (дәрежесі) бар және келесі талаптарға сәйкес келетін тұлғаларға беріледі:

5.1.1 Бағытына сәйкес келетін және кемінде 5 жылды құрайтын ғылыми-зерттеу және (немесе) ғылыми-педагогикалық қызмет тәжірибесінің болуы;

5.1.2 Ғылыми жетекші немесе зерттеу тобының мүшесі ретінде соңғы 5 жылда кемінде 1 (бір) іске асырылған немесе іске асырылып жатқан ғылыми жобаға немесе гранттық немесе бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру шеңберінде бағдарламаға не халықаралық жобаға қатысу тәжірибесінің болуы;

5.1.3 Соңғы 5 (бес) жылда және Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Russian Science Citation Index және (немесе) Emerging Sources Citation Index Web of Science деректер базасында индекстелетін және (немесе) Scopus деректер базасындағы CiteScore бойынша процентилі 35-тен (отыз бес) кем емес басылымда кемінде 3 (үш) мақаланың болуы;

5.1.4 Хирш индексі кемінде 3 болуы;

5.1.5 Scopus және (немесе) Wos мәліметтер базасында индекстелген халықаралық рецензияланған ғылыми журналдарда соңғы 3 жыл ішінде ғылыми жарияланымдарымен расталған белсенді зерттеу қызметінің тәжірибесі.

5.1.6 Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар бойынша ізденушілер үшін Web of Science Core Collection деректер қорында индекстелген журналдар (Art and Humanities Citation Index, Science Citation Index Expanded) есептеледі.

5.1.7 B2-ден төмен емес деңгейдегі шет тілін (түрік немесе ағылшын) білген жөн (орташадан жоғары).

5.2 Қауымдастырылған профессор лауазымдық міндеттері:

5.2.1 Кафедрадағы ғылыми мектептерді дамытуға қатысады, білім, ғылым мен инновацияның интеграциясына негізделген зерттеу бағдарламаларын әзірлейді және енгізеді.

5.2.2 Пәнаралық зерттеу мәселелерін анықтауға және ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ескере отырып, білім беру бағдарламалары мен оқу пәндерін құруға қатысады.

5.2.3 Университеттің Академиялық саясатына сәйкес оқытылатын пән бойынша және/немесе жекелеген оқыту түрлері бойынша оқу және оқу-әдістемелік жұмыстарды жүргізеді. Магистранттарға, докторанттарға ғылыми жетекшілік етеді.

5.2.4 Гранттық өтінімдерді дайындауға қатысады, республикалық және халықаралық конкурстарға (XFTO, EO, Дүниежүзілік банк, МАГАТЭ, Ньютон, Әл-Фараби және SciVal

Funding арқылы қаржыландырылатын халықаралық ғылыми жобалар және басқалар) қатысу үшін кафедраның ғылыми бағыттары бойынша зерттеу қызметі шеңберінде бюджеттен тыс қаражатты тартуды қамтамасыз етеді.

5.2.5 Университеттің стратегиялық даму жоспарына сәйкес іргелі және қолданбалы зерттеулер жүргізеді; әлемдік басылымдардағы ғылыми зерттеулерді мақұлдайды (Scopus мәліметтер қорындағы монографиялар, ғылыми халықаралық конференциялар материалдарының ғылыми нәтижелері (Proceeding), халықаралық Scopus мәліметтер базасында индекстеледі), ғылыми әзірлемелердің коммерциялануын қамтамасыз етеді.

5.2.6 Жыл сайын өзінің ғылыми зерттеу жұмыстарының нәтижелерін Scopus мәліметтер базасында индекстелген, процентиі кемінде 35 және/немесе WoS дерекқорында (Q2 + Q3 квартилдері) журналдарда жылына кемінде 2 мақала, ҚР ҒжЖБ Білім және ғылым комитеті мақұлдаған ғылыми журналдарда жариялайды, сонымен қатар монографиялар мен патенттерді халықаралық мәліметтер базасында (WoS, Scopus) жариялайды. Жыл сайын университет «ITU жаршысы» журналында қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде мақалалар жариялануы. Ғылыми журналында жариялау үшін ағылшын дайындауды (жылына кемінде 2) қамтамасыз етеді. Бұл ретте жарияланымдардың бағыты сәйкес болуы қажет және авторлық бірлестікте жарияланған мақалалардың 1-ін ғана есеп ретінде ұсынуға рұқсат етіледі.

5.2.7 Зерттеу нәтижелерін оқу үдерісіне енгізуді ұйымдастырады, пәнаралық және заманауи әдістеме негізінде мазмұнның ғылым, техника мен өндірістің жетістіктеріне сәйкес келуін қамтамасыз етеді. Білім беру бағдарламаларының негізгі пәндері бойынша инновациялық оқулықтар әзірлейді.

5.3 Қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесінің берілу шарты мен ерекшеліктері:

5.3.1 Қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесін берудің шарты: мамандығы бойынша жетекші ғалым болып табылатын, ҚР ҒжЖБ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті тізіміне енгізілген жетекші ғылыми мерзімді басылымдарда жарияларымдары бар профессор-оқытушы құрамының белсенді зерттеу қызметі және Scopus мәліметтер базасында индекстелген және процентиі 25-тен кем емес және/немесе WoS екінші квартилден (Q3) кем емес журналдарда мақаласының болуы.

5.3.3 Университет еңбекақы төлеу үшін қолда бар қаражат шегінде қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесі бар қызметкерлерді қосымша төлемдер мен материалдық ынталандырудың басқа шараларын анықтайды.

5.3.4 Қауымдастырылған профессор (доцент) оқу жүктемесіне факультативті пәндерді оқытуды, студенттердің бітіруші біліктілік жұмыстарына басшылықты, магистранттар мен докторанттарға ғылыми жетекшілікті қамтуы мүмкін.

5.3.5 Қауымдастырылған профессор (доцент) мәртебесі берілген педагогикалық қызметкерлер үшін оқу жүктемесінің жалпы стандарттары қолданылмайды.

5.3.6 Университеттің қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымына конкурс негізінде оқытушы және ғылыми қызметкер ретінде кемінде бір жыл және үш жылдан аспайтын мерзімге еңбек бойынша қабылданады. Қауымдастырылған профессор (доцент) оқытушылық қызметпен айналысуға құқылы, бұл ретте педагогикалық жүктеме көлемі 0,5 штаттық бірліктен аспауы тиіс. Шарттық міндеттемелер мен жеке жоспары табысты аяқталған жағдайда (жоғары жарияланымдық белсенділік, жобалау жұмысына қатысу және өзге де

көрсеткіштерді орындау) Қауымдастырылған профессор (доцент) еңбек шарты ұзартылуы мүмкін.

5.3.7 Қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымындағы қызметкердің ғылыми-оқытушылық қызметіне дәрістер оқу, семинарларға басшылық жасау, магистранттар мен докторанттарға ғылыми жетекшілік ету, ғылыми қызметкерлерге, профессор-оқытушылар құрамы мен білім алушыларға кеңес беру, сондай-ақ университетте белгіленген тәртіпке сәйкес өзге де функциялар кіреді.

5.3.8 Қауымдастырылған профессор (доцент) ғылыми қызметі іргелі немесе қолданбалы зерттеулерді жүзеге асыруды, осы зерттеулерді басқаруды, ғылыми-зерттеу семинарларын өткізуді қамтиды.

5.3.9 Қауымдастырылған профессор (доцент) белгіленген тәртіппен аффилиацияны университет пен көрсете отырып, жыл сайын ғылыми-зерттеу нәтижелерін халықаралық дәйексөз базаларына кіретін жетекші қазақстандық және шетелдік журналдарда жариялауға міндетті. Халықаралық дәйексөздер базасына кіретін шетелдік журналдардағы жарияланымдар саны жыл сайын Web of Science базасындағы кемінде 3 (үшінші) квантильге кіретін рецензияланатын ғылыми басылымдарда не бір немесе бірнеше ғылыми салалар бойынша Scopus базасындағы CiteScore бойынша кемінде 35 (отыз бес) процентильге не жылына кемінде екі бірлік болуы тиіс.

5.3.10 Қауымдастырылған профессор (доцент) стратегия, ғылым-инновация және халықаралық байланыс жөніндегі проректоры және ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар басқармасы бекіткен жоспар бойынша жүзеге асырылады, педагогикалық жұмыс жоспары, ғылыми жоба бойынша жұмыс жоспары, жарияланымдар жоспары, конференциялар мен семинарларға қатысу жоспары, іссапарлар жоспары кіреді.

5.3.11 Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар департаменті оқу жылы аяқталғанда яғни, маусым айының 15-нен кешіктірмей, осы Ережеде көзделген жеке жоспардың, жарияланымдар мен ғылыми-зерттеу қызметі жөніндегі талаптардың орындалуы туралы Қауымдастырылған профессор (доцент) есептерін қабылдау туралы шешім қабылдайды, Қауымдастырылған профессор (доцент) жеке жоспардың орындамауы Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында белгіленген жауапкершілікке тарту үшін негіз болып табылады.

5.3.12 Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар департаментіне қауымдастырылған профессор (доцент) жыл сайын 15 маусымға дейін, зерттеу нәтижелерін растауды қоса бере отырып, орындалған ғылыми-зерттеу жұмысы туралы жазбаша есеп беруге міндетті.

6. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІЛІК

6.1 Қауымдастырылған профессор (доцент) лауазымындағы қызметкердің еңбегіне ақы төлеу университеттің штаттық кестесі бойынша еңбек шартына сәйкес белгіленеді.

6.2 Қауымдастырылған профессор (доцент) сауықтыруға арналған жәрдемақы төлене отырып, ұзақтығы күнтізбелік елу алты күн болатын жыл сайынғы негізгі ақылы демалыс беріледі.

6.3 Қауымдастырылған профессор (доцент) еңбек шарты Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында қарастырылған және шарттарда көзделген тәртіппен тоқтатылады.

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз университеті

Е 4-2-4-2023

Университет қызметкерлеріне қауымдастырылған
профессор (доцент) мәртебелерін беру ережесі
Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар
басқармасы

СМЖ «Ғылыми жұмыстар
және халықаралық
байланыстар»
ҮК ҚҮ 17-2023

7. ӨЗГЕРІСТЕРДІ ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

7.1 Университеттің осы ережесін басқару және өзгерістер енгізу Ғылыми кеңес шешіміне сәйкес жүзеге асады.

7.2 СМЖ құжатына енгізілген өзгерістер «Өзгерістерді енгізу парағында» тіркелуі тиіс.

8 КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

8.1 Осы университет ережесін талқылау және келісу Ғылыми кеңес отырысында жүзеге асырылады және хаттамамен рәсімделеді.

8.2 Осы университет ережесінің жұмыс данасын сақтау, тираждау және қоданушыларға жіберу жауапкершілігі Ғылым департаменті директорына жүктеледі.

8.3 Осы университет ережесінің бақылау данасын Стратегиялық даму, рейтинг және сапа орталығында сақтау жауапкершілігі орталық басшысына жүктеледі.

Ғылыми жұмыстар және халықаралық
байланыстар басқармасының басшысы

М.М. Әбутәлипов

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз университеті

Е 4-2-4-2023

Университет қызметкерлеріне қауымдастырылған
профессор (доцент) мәртебелерін беру ережесі
Ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар
басқармасы

СМЖ «Ғылыми жұмыстар
және халықаралық
байланыстар»
ҮК ҚҮ 17-2023

9. КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Қызметі	Аты-жөні	Қолы	Күні
Келісілді:			
Стратегия, ғылым-инновация және сыртқы байланыс жөніндегі проректоры	А.Е. Кудайбергенов		19.12.2024 ж.
Персоналды басқару және құжат айналымы басқармасының басшысы	К.М. Сихаева		19.12.2024 ж.
Заң басқармасының басшысы	Е.Е. Матжанов		19.12.2024 ж.
Сапа, аккредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы	Б.К. Жундибаева		19.12.2024 ж.

